

Gyűrű - ékkövekkel

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	14397
Készítés ideje:	17 - 18. SZÁZAD
Készítés helye:	Erdély (feltehetően)
Jelzés:	jelzetlen
Anyag:	arany (22 karátos); rubin; smaragd
Technika:	beágyazott zománc (émail champlevé); öntött; vésett díszítés
Méretek:	átmérő: 2,6 cm súly: 7 g

A gyűrű felső harmadában kiszélesedő, vésett művű sínjének villásan kiképzett végeihez összetett fejrész illeszkedik, mely három részből épül fel. Plasztikus, áttört, öntött alsó rétege forrasztással kapcsolódik a sínhez. Ez képezi a gyűrűfej alapját. A gyűrűsín külső oldalának vésett hornyaiban beágyazott fekete és fehér zománcdísz töredékei látszanak utóbbiak világoskék felülfestéssel. Ezek stilizált virágot, levél- és indadísz mintáznak. Az említett zománccsínnek – világoszölddel kiegészítve – a sínnel egybeforrasztott fejrész-alapra is kiterjednek az eredeti zománccsín mára csak ennek belső oldalán maradt meg viszonylag épségben. A gyűrűfej kereszt alakba rendezett négyzetes szekrényes foglalatok a szárazon egy-egy táblás csiszolású smaragddal alkotják a második réteget, míg a tábla rubintos középső foglalat a harmadikat. Mindezek ötletes szerelt konstrukcióval kapcsolódnak a fejrész zománccsín alapjához. Az összeforrasztott smaragdos foglalatok közeiből egy-egy haránt irányú szár ível az alap sarkain kialakított furatokba. Feladatuk a foglaltos fejrész elfordulásának megakadályozása. A kiesést a rubinos foglalat alján elhelyezett szegecs gátolja meg, amely az alaphoz rögzíti a foglaltos fejrészt.

A hasonló konstrukcióval készített gyűrűk a 16. század végén jelentek meg, s számos fennmaradt példájuk létezik a nemzetközi és hazai emléktárhelyeken.

Irodalom

- Szerk.: Mikó Árpád, Verő Mária: *Mátyás király öröksége. Késő reneszánsz művészet Magyarországon (16-17. század)*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2008. - Nr. XI.125. (Simonyi István)
- szerző: Prékopa Ágnes: *Európai zománccsínművészet a középkortól a szecesszióig. Válogatás az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeiből*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1991. - Nr. 51.

